

W sierpniu Gmina Białowieża otrzymała dodatkową subwencję z budżetu państwa w wysokości 1,5 miliona złotych.

- Oczywiście, że cieszę się z tych środków, szczególnie, że nie są to tzw. "pieniądze znaczone", czyli Gmina może je wykorzystać na to, co w danej chwili uzna za najpilniejsze do zrealizowania – komentuje dla Głosu Białowieży Albert Litwinowicz, wójt Gminy Białowieża. - Przy naszym skromnym budżecie nigdy nie narzekamy na nadmiar pieniędzy. Na pewno będziemy chcieli je przeznaczyć na inwestycje, które planujemy w najbliższej przyszłości – podsumowuje.

W numerze:

Od redakcji s. 2
Wójt Informuje s. 2-3
Nekrolog s. 3
Święto Wojska Polskiego 3-4.
Policjanci pełniący służbę
w Białowieży - ofiary zbrodni
katyńskiej s. 5
Informacje Białowieskiego
Ośrodka Kultury s. 6-8
Godziny pracy biblioteki we wrze-
śniu s. 8
Wycieczka seniorów do Ziółowego
Zakątka s. 8-9
Książka o białowieskim cmenta-
rze s. 9-10
Dobra współpraca z Lasami Pań-
stwowymi s. 10
Nowi uczniowie w Technikum Le-
śnym w Białowieży s. 10
Komunikat s. 11
Zaproszenie na Narodowe Czyta-
nie s. 12
Rywalizowali wędkarze s. 12

Ważne telefony:

Urząd Gminy 85 681 24 87
Białowieski Ośrodek Kultury
85 681 24 60
Biblioteka 85 681 23 95
Nadleśnictwo Białowieża
85 681 24 05
Muzeum Przyrodniczo-Leśne
BPN 85 681 22 75
Ośrodek Zdrowia 85 667 24 68
Policja 85 670 41 15
Straż Graniczna
85 685 46 20
Zespół Szkolno Przedszkolny
85 681 23 97
Technikum Leśne w Białowieży
85 681 24 04
Gminny Ośrodek Pomocy Spo-
łecznej 85 681 26 97
Przedszkole 85 681 23 97
w. 61
Stomatolog 604874917

Drodzy Czytelnicy,

Podczas nadzwyczajnej sesji Rady Gminy Białowieża, która odbyła się 25 sierpnia, rada gminy przegłosowała uchwałę wyrażającą zgodę na budowę pomnika Ofiar Katyńskich z terenu Puszczy Białowieskiej. W sesji wzięło udział 9 radnych. 8 głosowało za: Krystyna Micun, Jowita Morawska, Wojciech Niedzielski, Grzegorz Orzechowski, Bożena Ptaszyńska, Justyna Szpakowicz, Włodzimierz Wołkowycy, Krzysztof Zamojski. Wstrzymała się Elżbieta Rubiel. Radni nieobecni: Andrzej Antczak, Anna Borowska-Berend, Piotr Charkiewicz, Joanna Lewczuk, Urszula Podlaskczyk, Janusz Szpakowicz. Serdecznie dziękuje wszystkim radnym, którzy poparli budowę pomnika. Za realizację przedsięwzięcia odpowiedzialne będzie Białowieskie Stowarzyszenie Dziedzictwa Puszczy. Natomiast jego finansowanie zapewnią Lasy Państwowe. Zbrodnia katyńska zgodnie z uchwałą Sejmu RP posiada znamiona ludobójstwa, kwalifikowana jest jako zbrodnia wojenna, zbrodnia przeciwko ludzkości, zbrodnia przeciwko pokojowi i zbrodnia komunistyczna. Popełniona została przez NKWD przez rozstrzelanie wiosną 1940 roku co najmniej 21 768 obywateli Polski (w tym ponad 10 tys. oficerów Wojska Polskiego i Policji Państwowej), na mocy decyzji najwyższych władz ZSRR zawartej w tajnej uchwale Biura Politycznego KC WKP(b) z 5 marca 1940 roku. Egzekucji ofiar, uznanych za „wrogów władzy sowieckiej”, NKWD dokonywało przez strzał w tył głowy z broni krótkiej. Przez 50 lat (1940–1990) władze ZSRR zaprzeczały swojej odpowiedzialności za zbrodnię katyńską. 13 kwietnia 1990 roku oficjalnie przyznały, że była to „jedna z ciężkich zbrodni stalinizmu”.

Z poważaniem

Mateusz Damian Gutowski

Redaktor naczelny "Głosu Białowieży"

Drodzy Mieszkańcy,

10 sierpnia wziąłem udział w konferencji prasowej z udziałem ministra Dariusza Piontowskiego oraz senatora Jacka Boguckiego, na temat dodatkowej subwencji z budżetu państwa dla samorządów z powiatu hajnowskiego. Nasza Gmina otrzymała 1,5 mln złotych wsparcia.

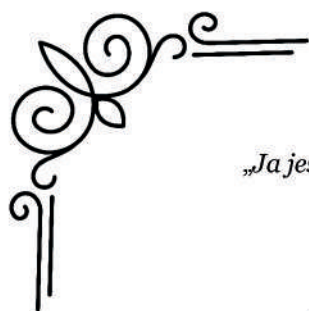
15 sierpnia wziąłem udział w obchodach Święta Wojska Polskiego w naszej Gminie. Dziękuję wszystkim przedstawicielom instytucji oraz organizacji działających na terenie Białowieży, którzy wzięli udział w wydarzeniu.

Obecnie trwają remonty układu komunikacyjnego dróg gminnych na ulicach: Leśna, Podleśna, Podolany II, Zaulek Osoczników, Zaulek Bartników (II etap) oraz częściowo na Centurze. Wszystkie prace realizowane są w ramach środków pozyskanych w ramach Polskiego Ładu. Przewidywany termin zakończenia to 30 listopada 2023 roku. Przepraszamy za wszelkie niedogodności związane z prowadzonymi remontami, jednak

już niebawem wymienione wyżej ulice nabiorą zupełnie nowego wyglądu i na pewno długo będą służyć naszym mieszkańcom.

Zleciliśmy opracowanie koncepcji zagospodarowania budynku oraz terenu po schronisku szkolnym z przeznaczeniem na centrum rehabilitacyjne dla mieszkańców Gminy, przede wszystkim seniorów. Po uzyskaniu odpowiednich zezwoleń, jeszcze w tym roku, ogłosimy przetarg na remont i dostosowanie budynku do potrzeb centrum rehabilitacyjnego.

Z wyrazami szacunku
Albert Waldemar Litwinowicz
Wójt Gminy Białowieża

*„Ja jestem światłością świata. Kto idzie za Mną, nie będzie chodził w ciemności,
lecz będzie miał światło życia.”*

Ewangelia wg św. Jana

Z ogromnym smutkiem i żalem przyjąłem wiadomość, że w dniu 17 sierpnia 2023 r. w wieku 83 lat zmarł

śp. Włodzimierz Sac

białowieżanin, leśnik, emerytowany pracownik Nadleśnictwa Białowieża.

Całe swoje zawodowe życie poświęcił pracy na rzecz polskich lasów. Od początku związany był z Puszcą Białowieską, pracował w Nadleśnictwie Białowieża i w dawnym Nadleśnictwie Starzyna.

Był zaangażowanym opiekunem uczniów Technikum Leśnego w Białowieży podczas ich praktyk w Leśnictwie Stoczek. Z pasją przekazywał młodzieży wiedzę leśnika. W codziennej pracy udawał, że leśnictwo było ważną częścią Jego życia.

Brać Leśna straciła dobrego, życzliwego kolegę i oddanego leśnika. Na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

Rodzinie i Bliskim składam wyrazy najgłębszego współczucia oraz słowa otuchy. Wieczny odpoczynek racz Mu dać Panie!

Dyrektor

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

Andrzej Józef Nowak

wraz z pracownikami

Białowieża pamięta o świętach narodowych

Święto Wojska Polskiego

15 sierpnia miały miejsce uroczystości Święta Wojska Polskiego ustanowionego na pamiątkę zwycięskiej Bitwy Warszawskiej w 1920 roku, stoczonej w czasie wojny polsko-bolszewickiej.

W naszej gminie wydarzenie rozpoczęło się mszą świętą w intencji Ojczyzny w kościele pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Główna część obchodów tradycyjnie odbyła się przy pomniku-mogile żołnierzy wojsk polskich, którzy zginęli w walkach z Armią Czerwoną w Puszczy

Białowieskiej w 1920 roku.

- *Spotykamy się, aby uczcić pamięć naszych przodków, walczących o wolną i demokratyczną Polskę, ale spotykamy się również po to, aby podziękować tym, którzy współcześnie chronią nasze granice, czyli żołnierzom Wojska Polskiego, funkcjonariuszom Straży Granicznej, Policji oraz żołnierzom Wojsk Obrony Terytorialnej – podkreślił podczas swojego przemówienia Albert Litwinowicz, Wójt Gminy Białowieża. - Od wielu miesięcy jesteśmy świadkami kryzysu na granicy*

polsko-białoruskiej, kryzysu, który niewątpliwie inspirowany jest przez Mińsk i Moskwę. Od wielu miesięcy tuż za naszą wschodnią granicą, na Ukrainie, trwa konflikt zbrojny w związku ze zbrodniczą napaścią Rosji na naszych wschodnich sąsiadów. I to właśnie dzięki wzorowej działalności naszych żołnierzy, policjantów czy strażników granicznych możemy tutaj w Białowieży, zaledwie kilka kilometrów od granicy z Białorusią, czuć się bezpiecznie.

Przed złożeniem wieńców przy pomniku-mogile krótki rys historyczny na temat żołnierzy poległych w 1920 roku w Puszczy Białowieskiej przedstawiła profesor Bogumiła Jędrzejewska.

Podczas tegorocznych obchodów reprezentowane były następujące instytucje:

- Urząd Gminy Białowieża z udziałem wójta Alberta Litwinowicza oraz przedstawicielami Gminnej Biblioteki Publicznej i Białowieskiego Ośrodka Kultury,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

w Białymstoku z udziałem dyrektora Andrzeja Nowaka oraz Nadleśniczymi Nadleśnictwa Białowieża i Hajnówka,

- Technikum Leśne w Białowieży z udziałem dyrektora Anny Kulbackiej wraz z współpracownikami,

- Ochotnicza Straż Pożarna w Białowieży z udziałem prezesa Sebastiana Wołkowickiego wraz z druhami OSP,

- Komenda Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce, Komenda Powiatowej Policji w Hajnówce i Straż Graniczna w Białowieży,

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Białowieży z udziałem dyrektora Krzysztofa Petruka wraz z współpracownikami,

- Białowieski Park Narodowy z udziałem zastępcy dyrektora Katarzyny Kopiejczyk wraz z współpracownikami.

- Instytut Biologii Ssaków PAN reprezentowany przez profesor Bogumiłę Jędrzejewską.

Po złożeniu wieńców wspólną modlitwę poprowadził ksiądz Bogdan Popławski, proboszcz parafii rzymskokatolickiej w Białowieży, oraz ksiądz Tymoteusz Nazdryn, wikariusz parafii prawosławnej w Białowieży.

Poczet sztandarowy zarówno podczas mszy świętej, jak i przy pomniku wystawił Białowieski Park Narodowy, natomiast prowadzącą uroczystości przy pomniku była pani Joanna Zamajska. Oprawę muzyczną obchodom zapewnił, jak co roku, Chór Leśników Puszczy Białowieskiej.

Mateusz Gutowski

Policjanci pełniący służbę w Białowieży – ofiary zbrodni katyńskiej

Listę osób, które chcemy uczcić na pomniku katyńskim zamykają trzej funkcjonariusze Policji Państwowej. Pełnili oni służbę ochronną podczas wizyt Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego, który bywał w Białowieży w latach 1930-1939.

Największa liczba polskich policjantów aresztowanych przez sowieckie NKWD została wysłana do specjalnego obozu jenieckiego położonego 11 km od Ostaszkowa (w obwodzie twerskim) nad jeziorem Seliger. Więzienie założono w zabudowaniach prawosławnego monasteru – Pustelni Niłowo-Stołobieńskiej z XVII–XIX wieku. W kwietniu 1940 r. przetrzymywano w nim 6570 polskich jeńców wojennych. Decyzją Biura Politycznego KC WKP(b) z dnia 5 marca 1940 r. jeńcy (ponad 6300 osób) zostali skazani na rozstrzelanie. Konwoje z obozu były organizowane od 4 kwietnia do 16 maja. Jeńców mordowano w piwnicach więzienia Obwodowego Zarządu NKWD w Kalininie (obecnie Twer) i chowano w masowych grobach na terenie ośrodka rekreacyjnego NKWD położonego nieopodal miejscowości Miednoje. W latach 1999-2000 powstał tam Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje.

Franciszek KARBOWSKI – ur. 29 II 1896 r. w Koronowie (obecnie: woj. kujawsko-pomorskie). Od 24 VII 1920 do 1921 r. służył w Wojsku Polskim. W Policji Państwowej od 1 II 1924 r. Pełnił służbę ochronną podczas wizyt Prezy-

denta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego w Białowieży. 1 II 1937 r. mianowany starszym posterunkowym. We wrześniu 1939 r. służył w III Komisariacie w Białymstoku. Odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi. W 1939 r. uwięziony w specjalnym obozie jenieckim NKWD w Ostaszkanie, zamordowany w Twerze. Spoczywa na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje.

Franciszek Karbowski
(1896-1940)

Stanisław KOŚNIK – ur. 1 I 1901 r. w Wólce Seroczyńskiej (woj. mazowieckie). W latach 1920–1921 służył ochotniczo w Wojsku Polskim. W Policji Państwowej od 1924 r. do 31 III 1926 r. i ponownie od 1 VIII 1927 r. Uczestniczył w ochronie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego podczas jego pobytów w Białowieży. Starszym posterunkowym mianowany 1 II 1937 r. We wrześniu 1939 r. służbę pełnił w III Komisariacie w Białymstoku. Odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Zasługi za Dzielność. W 1939 r. uwięziony w specjal-

nym obozie jenieckim NKWD w Ostaszkanie, zamordowany w Twerze. Spoczywa na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje.

Franciszek KULESZA – ur. 25 III 1898 r. w Udrzynku (woj. mazowieckie). Członek Polskiej Organizacji Wojskowej i uczestnik wojny polsko-bolszewickiej 1920 r. W Policji Państwowej od 26 VI 1923 r. Starszym posterunkowym mianowany 1 I 1925 r. Pełnił służbę ochronną w czasie pobytów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego w Białowieży. We wrześniu 1939 r. służył w Komendzie Powiatowej w Ostrowi Mazowieckiej. Odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi. W 1939 r. uwięziony w specjalnym obozie jenieckim NKWD w Ostaszkanie, zamordowany w Twerze. Spoczywa na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje.

Wśród blisko 22 tysięcy ofiar zbrodni katyńskiej odnaleźliśmy 15 przedwojennych mieszkańców Białowieży i osób z nią związanych. Nie jest to zapewne pełna lista, ponieważ wykaz jeńców zamordowanych w Mińsku i pogrzebanych w Kuropatach (Białoruś) znany jest tylko szczątkowo. Batalia o prawdę trwa nadal, bo pamięć historyczna decyduje o sile narodu i jego woli przetrwania.

*Bogumiła Jędrzejewska
Anna Kulbacka*

Źródło: Stowarzyszenie "Rodzina Katyńska" w Białymstoku. 2006. Ostatnia droga... Białystok, str. 1-472.

Najważniejsze informacje z ... Białowieskiego Ośrodka Kultury

Warsztatów z grupą NATURALNIE ARTYSTYCZNA ciąg dalszy

28 lipca rozpoczęła się druga część warsztatów w ramach projektu NATURALNIE ARTYSTYCZNA. Tym razem zajęliśmy się scrapbookingiem. Co to takiego? Pierwotnie jest to sztuka ozdabiania albumów ze zdjęciami, ale my nieco zmodyfikowaliśmy pomysł i stworzyliśmy okładki notesów. Będą to pamiętniki, szkicowniki, przepiśniki lub zwyczajnie notatniki - ich przeznaczenie będzie zależało od każdego z uczestników. Do ozdabiania wykorzystaliśmy między innymi wstążki, taśmy, kolorowy papier, brokat i naklejki. Każdy z uczestników ozdabiał notes samodzielnie, tak jak podpowiadała wyobraźnia i pozwalały zdolności plastyczno-techniczne.

3 sierpnia próbowaliśmy malować piaskiem. Na początek każdy wybrał gotowy obrazek, który następnie został "pokolorowany" drobnym piaskiem. Nie była to ława sztuka... Trzeba było nałożyć odpowiednią ilość kleju, następnie posypać precyzyjnie pisakiem, a na koniec zrzucić jego nadmiar. Ale po wypełnieniu kilku fragmentów nabierało się wprawy w "kolorowanie". Po pokolorowaniu gotowego obrazka niektórzy uczestnicy próbowali stworzyć coś własnego na białej kartce. I według nich okazało się to dużo łatwiejsze niż wypełnianie kolorem gotowego rysunku.

9 sierpnia odbyły się warsztaty z quillingu, czyli zwijania pasków papieru i tworzenia z nich obrazków lub ozdabiania nimi kartek okolicznościowych. Dużo zależało tu od zręczności i cierpliwości uczestników. Najpierw uczestnicy poznali narzędzia i technikę zwijania i odpowiedniego zaginania papieru, aby tworzyć potrzebne im kształty. Następnie, zgodnie ze swoją wyobraźnią i pomysłem, tworzyliśmy obrazki. Początki są zwykle trudne, ale uczestnicy dali sobie radę i stworzyli ciekawe prace.

16 sierpnia tworzyliśmy zakładki do książek techniką decoupage. Jest to kolejna technika, która wymaga cierpliwości i precyzji, zwłaszcza przy wycinaniu lub wydzieraniu wzorów z cieniutkiej warstwy serwetki. Następnie trzeba było wybrane elementy przykleić, także uważając, aby nic nie rozerwać. Później czekali-

śmy aż klej wyschnie, po czym trzeba było delikatnie wypolerować zakładkę, aby na koniec pokryć ją specjalnym lakierem. Efekty wyszły naturalnie piękne!

23 sierpnia to zajęcia kropka przy kropce, kropka przy kropce i jeszcze jedna kropka - dot painting, czyli malarstwo kropkowe pozwala opanować zasadę malowania niewielkimi kropkami. Sztuka ta była już praktykowana w Australii przez Aborygenów, którzy swoje myśli oznaczali na pustynnych piaskach. Powstałe obrazki posiadają charakter mistyczny i odprężający. My odprężaliśmy się nie na pustynnych piaskach, a w samym sercu Puszczy Białowieskiej na warsztatach naturalnie artystycznie.

Efekty naszych starń można zobaczyć na zdjęciach na FB BOK. Część prac będzie prezentowana po zakończeniu warsztatów na wystawie w holu kinowym lub CAL.

Mamy niespodziankę dla uczestników zajęć oraz kolejnych chętnych do wzięcia udziału w warsztatach, gdyż przedłużamy projekt i do końca października odbędą się dodatkowo trzy warsztaty. O tematyce i terminach powiadomimy na FB BOK. Zapraszamy!

Projekt NATURALNIE ARTYSTYCZNA został dofinansowany ze środków programu "Działaj Lokalnie" Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodka Działaj Lokalnie w Hajnówce oraz ze środków własnych Białowieskiego Ośrodka Kultury.

XI edycja koncertów z cyklu RÓŻNOGŁOSIE w Białowieży

28 i 29 lipca oraz 13 sierpnia 2023 odbyły się koncerty w ramach 11 edycji RÓŻNOGŁOSIA. Białowieska scena gościła artystów prezentujących białoruską muzykę autorską, folklorystyczną oraz estradową. Pierwszego dnia wystąpili Studio Piosenki z Hajnowskiego Domu Kultury, Alek Pietruczuk, Jaryna z Bielskiego Domu Kultury, Andrus Takindang, Roman Orłow, Yaugen, Wandrounik, Krwadziki. Drugiego dnia prezentowany był blok folklorystyczny, w którym udział wzięli Zespół Tańca Ludowego Przepiórka z Hajnowskiego Domu Kultury, Chmara, Reczerka, Wasiloczki, Lotos, Słowiańska Nuta - Mirosław Turowski, Zabawa, Ruczajok. Zabawę taneczną poprowadził zespół AS. Dodatkowo zorganizowano trzeci koncert w ramach 11 edycji, na którym zaprezentowały się zespoły ludowe Siostry Ostapczuk, Rosy, Czyżowianie, Żawaranki, Dawid Szymczuk Band - akustycznie oraz zespół estradowy, prowadzący zabawę taneczną Lailand. Wszystkim uczestnikom dziękujemy za wspaniałą atmosferę podczas koncertów i zapraszamy za rok.

Serdecznie dziękuję strażakom z OSP Białowieża, którzy uświetnili w dniu 29.07.2023 koncerty, prezentując wozy bojowe naszej jednostki. Dziękuję Prezesowi Sebastianowi Wołkowickiemu, Sebastianowi Kamieńskiemu, Monice Karpiuk, Markowi Barmuta, Łukaszowi Bajko oraz szczególne Jerzemu Lisickiemu za mocne wsparcie!

Koncerty z cyklu Różnogłosie odbyły się w ramach realizacji projektu „RÓŻNOGŁOSIE – cykl prezentacji muzycznych białoruskiej mniejszości narodowej” z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz ze środków Województwa Podlaskiego.

Weekend z kulturą w Białowieży

Podczas długiego weekendu sierpniowego przygotowaliśmy mieszkańcom oraz turystom, przebywającym w Białowieży, maraton imprez kulturalnych. Zaczęliśmy 12 sierpnia POTANÓWKĄ Z ZESPOŁEM "AKUSTYCZNI", 13 sierpnia to trzeci koncert w ramach 11 edycji koncertów z cyklu Różnogłosie wspomniany wyżej, 14 sierpnia po raz trzeci w tym sezonie w Białowieży wystąpił charyzmatyczny Romek Tarasiewicz z autorskim koncertem z muzykami Obrazu

Kontrolnego, promując najnowszą płytę. 15 sierpnia odbyły się obchody Święta Wojska Polskiego "1920 - w hołdzie poległym w Puszczy Białowie-

skiej". Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w intencji Ojczyzny w kościele w Białowieży, następnie uczczono poległych w bitwie 1920 roku na cmentarzu parafialnym w Białowieży. Tuż po uroczystościach miłośnicy kina mogli obejrzeć najnowsze produkcje w kinie ŻUBR - "Mavka i strażnicy lasu", "Miraculus: Biedronka i Czarny Kot", "Barbie". Na kolejne kino objazdowe zapraszamy jesienią.

Festiwal DZIKIE JEST PIĘKNE

23 sierpnia 2023 w sali kinowej Białowieżskiego Ośrodka Kultury odbyło się oficjalne otwarcie Festiwalu DZIKIE JEST PIĘKNE połączone z projekcjami filmowymi. Uczestnicy seansów mogli obejrzeć filmy "Puszcza - Dyptyk" reż.

część I Szymon Ruczyński, część II Katarzyna Małyszko "W lesie są ludzie" reż. Szymon Ruczyński, "Piękna Łąka Kwietna" reż. Emi Buchwald, "A Border Guard And His Dog" reż. Pablo Ballarin, "Kohut" reż. Michał Adamowicz, Filip Chudzyński.

•
Marek Zubrycki

Wycieczka seniorów do Ziołowego Zakątka

21 sierpnia białowiejscy seniorzy odwiedzili Ziołowy Zakątek w Korycinach.

Sporą dawkę wiedzy przekazała nam Pani Przewodnik. Podlaski Ogród Ziołowy został założony w 2007 roku, chociaż przygotowania do jego utworzenia rozpoczęto już na początku lat

90-tych ubiegłego wieku. W 2011 roku uzyskał on status Ogródu Botanicznego oraz członka Rady Ogródów Botanicznych i Arboretów w Polsce. W Ogrodzie gromadzone są przede wszystkim rośliny lecznicze i aromatyczne. Obecnie liczy on około 1500 taksonów, w tym 85 gatunków objętych ścisłą i 13 częściową ustawową ochroną. Materiał kolekcyjny gromadzony jest zarówno

w porządku systematycznym, według przynależności do rodzin botanicznych, jak i przy uwzględnieniu wymagań siedliskowych (rośliny terenów suchych, lasów, łąk, terenów podmokłych i wodnych). Specyfiką Ogródu są kolekcje populacji dziko rosnących roślin leczniczych pozyskiwanych z obszaru Wschodniej Polski, stanowiące materiał badawczy wykorzystywany m.in. przez

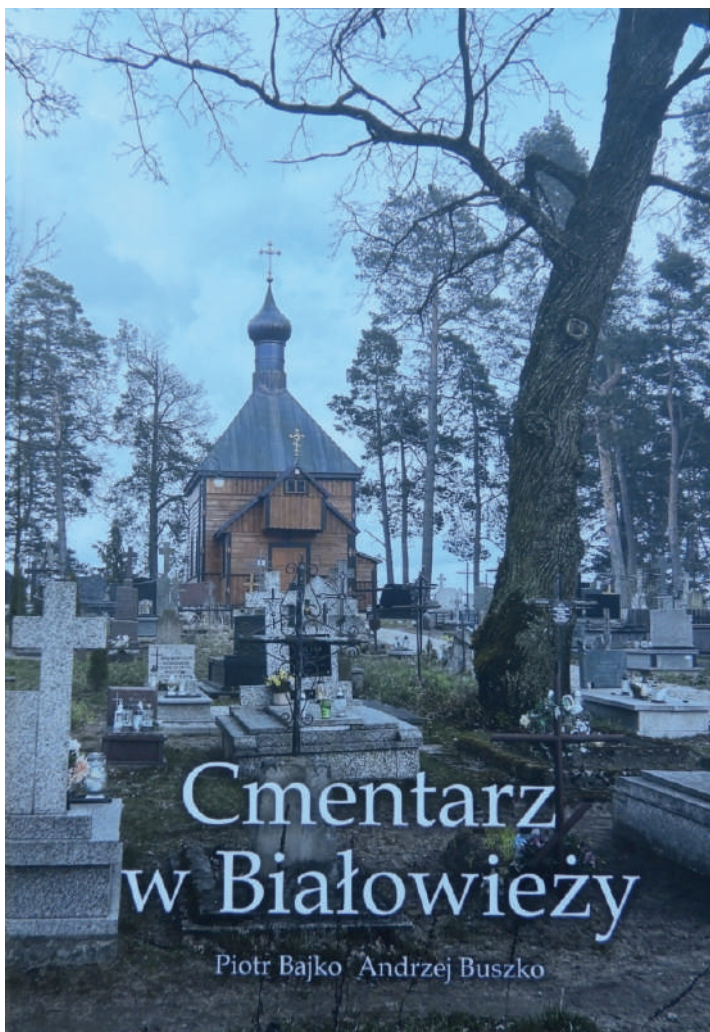
współpracujące z Ogrodem instytucje naukowe. Ogród regularnie wydaje Index Seminum i prowadzi wymianę materiału nasennego z 45 instytucjami krajowymi i zagranicznymi. W 2012 roku przy Ogrodzie powstał Ośrodek Edukacji Przyrodniczej prowadzący zajęcia dla dzieci, młodzieży szkolnej oraz studentów wyższych uczelni.

W tym miejscu chciałabym serdecznie podziękować organizatorom wyjazdu Panu Wójtowi Albertowi Litwinowiczowi oraz Dyrektorowi Białowieskiego Ośrodka Kultury Panu Markowi Zubryckiemu za aktywnie i pożytecznie spędzony czas.

•
Irena Bajko
Przewodnicząca
Koła Seniora w Białowieży

Polecamy lekturę

Książka o białowieskim cmentarzu

Białowieski cmentarz po raz pierwszy zyskał dokumentację wszystkich nagrobków, z których dało się odczytać dane osób na nim pochowanych. Jest to wynik pracy panów Piotra Bajko i Andrzeja Buszko (nauczyciela historii

w Technikum Leśnym w Białowieży) przedstawionej w ich wspólnej książce pt. "Cmentarz w Białowieży", która została opublikowana w tym roku.

Wydawcą książki, liczącej 170 stron, jest białowieska Parafia Prawosławna pw. św. Mikołaja Cudotwórcy, a ukazała się ona przy pomocy finansowej dyrektora RDLP w Białymstoku, pana Andrzeja Józefa Nowaka i Nadleśnictw Białowieża, Hajnówka i Browsk. Spośród sześciu rozdziałów książki najwięcej miejsca zajmuje "Wykaz zmarłych pochowanych na cmentarzu (1861-2022)" i jest on niewątpliwie najcenniejszym elementem dzieła. Z tabliczek i nagrobków Autorzy spisali dane około 3 tysięcy zmarłych, przypisując lokalizację grobu do jednej z czterech części cmentarza (północno-wschodniej, północno-zachodniej, południowo-wschodniej lub południowo-zachodniej). Są to unikalne materiały, które mogą stanowić podstawę do wielu ciekawych analiz historycznych i demograficznych naszej miejscowości i pobliskich wiosek.

Ponadto Autorzy naliczyli 470 grobów, na których nie znaleziono już żadnych napisów. Podali także krótką listę osób pochowanych na cmentarzu, których groby się nie zachowały. Z jednym wyjątkiem są to zmarli przed 1944 rokiem.

Ostatni, obszerny rozdział książki – bogato ilustrowany fotografiami – prezentuje "Noty biograficzne wybranych osób pochowanych na

cmentarzu". Jest ich łącznie 92, a wybór osób, których biogramy podano, zależał zapewne od osobistych decyzji Autorów. Szkoda jednak, że nie zaprezentowano biogramu i fotografii kapitana Konstantego Orzechowskiego (1888-1920), bohatera wojny polsko-bolszewickiej, urodzonego w Białowieży i pochodzącego z rodu osiadłego w Puszczy Białowieskiej od XVIII wieku.

Dwa pierwsze rozdziały książki opisujące "Krótką historię cmentarza" oraz "Inne pochówki na Polanie Białowieskiej" pozostawiają jednak niedosyt, ponieważ Autorzy nie podali żadnych źródeł historycznych, dokumentów i archiwaliów na potwierdzenie swoich tez. Wiele podanych w nich informacji ma rzeczywiście potwierdzenie

w źródłach, ale też wiele innych pochodzi z legend i bardzo zawodnej "tradycji ustnej". Trudno zatem ocenić wiarygodność materiału zawartego w tych rozdziałach. Gdyby Autorzy podali źródła, z jakich korzystali, zainteresowani czytelnicy mogliby do nich sięgnąć, aby zweryfikować podane informacje i pogłębić swoją wiedzę.

Mimo tego niedostatku, dzieło panów Piotra Bajko i Andrzeja Buszko jest godne polecenia jako cenna dokumentacja obecnego stanu białowieskiego cmentarza. Książkę rozprowadza parafia prawosławna, można ją zakupić w cerkwi.

Bogumiła Jędrzejewska

Prace na drogach gminnych

Dobra współpraca z Lasami Państwowymi

W ostatnich kilkunastu miesiącach możemy zaobserwować wzmożone remonty i przebudowy dróg gminnych. Część z nich już została zakończona i dobrze służy mieszkańcom Białowieży.

Mowa m.in. o ulicy Kamienne Bagno oraz ulicy Mostowej. Warto podkreślić, że oprócz wsparcia finansowego w ramach Polskiego Ładu, nasza Gmina otrzymała na te inwestycje pomoc w ramach środków z Lasów Państwowych. Inwestycja na ulicy Mostowej została wsparta kwotą w wysokości 100 tysięcy złotych, natomiast na ulicy Kamienne Bagno kwotą 1,2 mln złotych. Ponadto w niedalekiej przyszłości planowany jest natomiast drugi etap przebudowy ulicy Kamienne Bagno.

Nowi uczniowie w Technikum Leśnym w Białowieży

4 września 225 uczniów naszej szkoły rozpocznie rok szkolny 2023/2024. Jednak już 3 września do internatu zamelduje się 202 mieszkańców (90% stanu szkoły).

Do dwóch pierwszych klas zostały przyjęte łącznie 63 osoby, w tym 20 dziewcząt. Uczniowie przybędą do Białowieży z 4 województw: podlaskiego (44 osoby), mazowieckiego (8), lubelskiego (6) i warmińsko-mazurskiego (5). Są to mieszkańcy miejscowości oddalonych niejednokrotnie od Białowieży powyżej 200 km – mimo trudności komunikacyjnych. Najdalej wśród nowo

Gmina Białowieża otrzymała także z Lasów Państwowych 250 tysięcy złotych na przebudowę ulicy Browskiej, na której planowana jest zmiana nawierzchni oraz montaż oświetlenia ulicznego.

Ogromnie cieszy skuteczność Gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na inwestycje w naszej miejscowości. Myślę, że duże podziękowania należą się również Andrzejowi Nowakowi, dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, który bardzo mocno wspiera Białowieżę w zdobywaniu środków finansowych, jakie można pozyskać w ramach funduszy Lasów Państwowych.

Mateusz Gutowski

przyjętych ma uczniów ze wsi Rudniki w powiecie iławskim (woj. warmińsko-mazurskie) – ponad 420 km.

Cieszymy się, że wśród uczniów klas I mamy 2 mieszkańców Białowieży i 5 osób z Hajnówki. Na 63 osoby – 61 zamieszka w internacie. Uczniowie zamieszkujący w internacie są meldowani na czas określony w Białowieży. Podczas nadchodzącego roku szkolnego 202 uczniów będzie stanowiło ponad 10% mieszkańców naszej gminy.

Mamy nadzieję, że będzie to spokojny, owocny rok i nasi uczniowie znajdą tu drugi dom.

Anna Kulbacka

UWAGA! **Sprawdź ofertę na swoje nowe źródło ciepła!**

Prosimy naszych Wnioskodawców i Beneficjentów o rozagę w wyborze dostawcy i firmy instalacyjnej do wykonania wymiany źródła ciepła z dofinansowaniem programu „Czyste Powietrze”.

Płacicie Państwo za zakup i montaż nowego źródła ciepła np. pompy ciepła i refinansujecie zrealizowane zadanie z przyznanej i należnej Wam dotacji w ramach programu „Czyste Powietrze”!

Niestety, zdarzają się na rynku usług nieuczciwi wykonawcy, którzy oferują usługi i produkty niskiej jakości oraz zawyżają ceny.

Zwracamy uwagę, że wybór firmy sprzedającej urządzenie jak i wykonującej jego montaż należy do Państwa - naszych Wnioskodawców i Beneficjentów.

Prosimy Państwa o ostrożność i rozagę, w szczególności w przypadku oferty akwizytorów na instalację źródła ciepła, w tym POMPY CIEPŁA. Nieuczciwi sprzedawcy proponują niedopasowane do Waszego domu i potrzeb - niskiej jakości urządzenia, które w okresie grzewczym zużywają dużo prądu, a ich trwałość i jakość jest słaba.

Prosimy o dokładne i uważne sprawdzenie firmy i jej oferty jeszcze przed podpisaniem umowy, w szczególności jeśli mają Państwo jakiegokolwiek wątpliwości co do:

- oferowanej ceny usługi i produktu,
- oferowanych parametrów urządzenia lub instalacji,
- oferowanych warunków serwisowych i gwarancji.

Prosimy o uważność i podejmowanie decyzji bez pośpiechu, w konsultacji z gminnym punktem konsultacyjno – informacyjnym, sołtysem lub regionalnie funkcjonującym wfośigw. Warto sprawdzić parametry urządzenia i jego rzeczywistą cenę w internecie. Można także porozmawiać ze znajomymi i sąsiadami, którzy taki proces inwestycyjny mają już za sobą. Warto też skorzystać z funkcjonującej w ramach programu „Czyste Powietrze” tzw. listy ZUM (listy zielonych urządzeń i materiałów) - dostępnej online pod adresem <https://lista-zum.ios.edu.pl/>, która zawiera zweryfikowane urządzenia i materiały o potwierdzonej jakości.

Przede wszystkim warto współpracować z firmami poleconymi i znanymi na lokalnym rynku.

Prawidłowo zrealizowana inwestycja z dotacją z programu „Czyste Powietrze” to niższe koszty ciepła w Waszych domach, a tym samym niższe wydatki na ogrzewanie.

Zależy nam na Państwa bezpieczeństwie i wyłącznie korzyściach uzyskanych z programu „Czyste Powietrze”.

Życzymy Państwu spotkań wyłącznie z rzetelnymi firmami i satysfakcji ze zrealizowanej inwestycji!

Uwaga dodatkowa:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) nie promuje konkretnych firm sprzedających urządzenia, instalacyjnych oraz wykonawczych.

Państwa nieufność powinno wzbudzić powoływanie się firmy na partnerstwo z NFOŚiGW w programie priorytetowym „Czyste Powietrze”, co nie ma uzasadnienia w praktyce. Bezpośrednimi partnerami operacyjnymi w programie „Czyste Powietrze” w odniesieniu do NFOŚiGW są Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) oraz GMINY (w programie „Czyste Powietrze” uczestniczy ponad 86% gmin w skali Polski), a także wybrane banki, wskazane na stronie internetowej: czystepowietrze.gov.pl.

NARODOWE
CZYTANIE

09.09.2023
SOBOTA
GODZ. 9.00

Szanowni Państwo!

Wzorem lat ubiegłych Gminna Biblioteka Publiczna im. Igora Nowierlego w Białowieży pragnie serdecznie zaprosić Państwa do udziału w **Narodowym Czytaniu 2023**, nad którym honorowy patronat objęła Para Prezydencka. Narodowe Czytanie to coroczna akcja wspólnego czytania wybranej lektury, do której przyłączyć się mogą wszystkie chętne osoby prywatne oraz instytucje publiczne w kraju i za granicą. Podczas najbliższej edycji – już **9 września 2023 roku, o godzinie 9.00**, na skarpie przed Urzędem Gminy zapraszamy do wspólnego czytania *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej.

Spotkamy się z rodzinami Bohatyrowiczów, Korczyńskich i innymi postaciami, wysłuchamy ich rozmów o Polskę, ale też tych codziennych pogawędek „przy polskim stole”. Odkryjemy na nowo atmosferę tego dzieła, bogatą nadniemeńską przyrodę, wspaniałe pejzaże i krajobrazy.

Chęć udziału uczestników prosimy zgłaszać telefonicznie pod numerem 856812359 w godzinach 9.00-15.00 lub drogą mailową na adres biblioteka@ug.bialowieza.pl do dnia 31 sierpnia 2023 roku. Wspólnie ustalimy wówczas fragment utworu, który zostanie odczytany podczas uroczystości.

Po wspólnej lekturze zapraszamy na warsztaty tworzenia autorskich zakładki do książek z suszonych polnych kwiatów i z cytatami z powieści *Nad Niemnem*. Niech to będzie nasze wspólne święto czytelnictwa.

Z góry serdecznie dziękujemy za Państwa zaangażowanie i aktywne włączenie się do akcji Narodowego Czytania organizowanej przez Prezydenta RP od 2012 roku.

Z poważaniem
Gminna Biblioteka Publiczna
im. Igora Nowierlego w Białowieży

PATRONAT HONOROWY PARY PREZYDENCKIEJ

Rywalizowali wędkarze

20 sierpnia odbyły się zawody wędkarskie

w dyscyplinie spławikowej o Puchar Wójta Gminy Białowieża. Organizatorami zawodów było Koło PZW „Tarpan” w Białowieży.

Wyniki:

kategoria U-15: 1. Wiktor Oniszczyk Koło Bondary, 2. Dominik Kamiński Koło Tarpan, 3. Marek Sieńczuk Koło Tarpan.

seniorzy: 1. Tomasz Antosiuk Koło Tarpan, 2. Mirosław Szpakowicz Koło Tarpan, 3. Wiktor Rejent Koło Bondary.

drużynowo: 1. Koło Tarpan, 2. Koło Perkoz, 3. Koło Bondary.

Red.

GŁOS BIAŁOWIEŻY - GAZETA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Wydawca: Białowiecki Ośrodek Kultury
ul. Sportowa 1, 17-230 Białowieża, tel.: 85 68 12 460
Redaktor naczelny: Mateusz Damian Gutowski
Druk: Białowiecki Ośrodek Kultury
Korekta: Gminna Biblioteka Publiczna
Numer zamknięto: 27.08.2023 r.
E-mail: bok@ug.bialowieza.pl
Strona internetowa: www.gmina.bialowieza.pl
Nakład: 350 egzemplarzy

